

Sygn. akt *I ACa 567/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2019 r.

Sąd Apelacyjny w (...) I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSA Karol Ratajczak /spr./**

Sędziowie: **SA Małgorzata Kaźmierczak**

del. SO Tomasz Chojnacki

Protokolant: **st. sekr. sąd. Katarzyna Kaczmarek**

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2019 r. w (...)

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)W.

przeciwko **R. K.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w (...)

z dnia 19 marca 2018 r. sygn. akt I C 1307/16

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda 4.050 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym,**

3. **przyznaje ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...) na rzecz adwokata T. G. kwotę 3.321 zł (w tym 23 % Vat) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu w postępowaniu apelacyjnym z urzędu.**

Tomasz Chojnacki Karol Ratajczak Małgorzata Kaźmierczak

UZASADNIENIE

Powód (...)w W. wystąpił przeciwko pozwanemu R. K. z powództwem o zapłatę kwoty 109.046,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu. W uzasadnieniu podał, że jego roszczenie wynika z zawartych przez pozwanego z Bankiem (...) S.A. w B., w dniach 27 i 30 września 2013 roku, sześciu umów kredytowych, na podstawie których pozwany zobowiązał się do ich spłaty w terminach i w wysokości w nich wskazanych. Z uwagi na fakt, że pozwany nie spłacił zaciągniętych przez siebie kredytów, bank wystawił bankowe tytuły egzekucyjne i po zaopatrzeniu ich w sądowe klauzule wykonalności wystąpił na drogę postępowania egzekucyjnego, która jednak okazała się bezskuteczna. Następnie powód nabył od Banku (...) S.A. w B.

na podstawie umowy cesji z dnia 21 listopada 2014r. wierzytelności wynikające z zawartych z pozwanym ww. umów kredytowych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 października 2016r. Sąd Okręgowy w (...) w sprawie o sygn. akt (...) orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od ww. nakazu zapłaty pozwany wnosił o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany nie kwestionował zawarcia z bankiem powoływanych przez powoda umów kredytowych, lecz podnosił, że z uwagi na jego stan zdrowia podpisanie przez niego tych umów było nieświadome i musiało być dotknięte wadą.

Ustanowiony dla pozwanego pełnomocnik z urzędu zarzucił, że pozwany zawierając z bankiem umowy kredytowe najprawdopodobniej działał w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Wyrokiem z dnia 19 marca 2018 roku Sąd Okręgowy w (...) 1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 109.046,12 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 września 2016 roku do dnia zapłaty; 2. odstąpił od obciążenia pozwanego kosztami procesu; 3. przyznał od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w (...)) na rzecz adw. T. G. kwotę 4.428 zł brutto kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i wyprowadzone na podstawie tych ustaleń wnioski prawne.

Pozwany R. K. w dniu 27 września 2013r. zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w B. trzy, a następnie w dniu 30 września 2013r. kolejne trzy umowy kredytowe na cele konsumpcyjne, każdy z nich na kwotę 14.639,18 zł (10.000 zł kredytu, 4.200 zł ubezpieczenia, 439,18 zł prowizji), udzielone przez bank każdorazowo na takich samych warunkach. Kredyty te miały być spłacane miesięcznie w 150 równych ratach z końcowymi terminami płatności do kwietnia 2026 roku, ze zmiennym oprocentowaniem, wynoszącym w chwili zawarcia ww. umów 9,99% w skali roku oraz odsetkami karnymi (za opóźnienie) w wysokości 16% w skali roku. Pozwany nie wywiązał się z żadnej z zawartych umów kredytowych, nie wpłacając na poczet spłaty żadnej raty.

W dniu 12 czerwca 2014r. bank wystawił dla każdej z ww. umów kredytowych bankowe tytuły egzekucyjne, które następnie zaopatrzone zostały w sądowe klauzule wykonalności na mocy wydanych przez Sąd Rejonowy w (...) postanowień w dniu 20 czerwca 2014r. w sprawach o sygn. akt (...)

Prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w(...) z wniosku wierzyciela Banku (...) S.A w B. przeciwko R. K. postępowania egzekucyjne w sprawach o sygn. akt (...) zostały umorzone z uwagi na ich bezskuteczność bądź na wniosek samego wierzyciela.

W dniu 21 listopada 2014r. Bank (...) S.A. w B. zawarł z powodem (...) umowę cesji wraz z aneksem nr (...), na podstawie której Bank (...) S.A. w B. zbył na rzecz powoda wierzytelności banku, w tym wierzytelność wynikającą z zawartych i niespłaconych przez pozwanego sześciu umów kredytowych. O przelewie wierzytelności oraz o stanie zadłużenia powód zawiadomił pozwanego pismem z dnia 03 lutego 2015r.

Na dochodzoną w niniejszej sprawie kwotę składa się kwota 87.835,08 zł należności głównej, wynikającej z umów kredytowych o nr (...), kwota 4.589,61 zł tytułem odsetek umownych (kapitałowych), naliczonych od dnia zawarcia każdej z umów do dnia jej rozwiązania oraz kwota 16.621,43 zł tytułem odsetek za opóźnienie (karnych), naliczonych od dnia następującego po rozwiązaniu przez bank ww. umów do dnia poprzedzającego złożenie pozwu.

Pozwany R. K. w chwili zawierania ww. umów kredytowych miał 45 lat. Jest kawalerem, nie ma dzieci. Uczęszczał do Szkoły Podstawowej w K., lecz miał duże problemy z nauką. Klasy powtarzał 3 lub 4 razy. Przerwał edukację i poszedł do (...) do P. lecz tam również miał problemy z nauką. Ostatecznie w wieku 20 lat ukończył Szkołę Podstawą dla Pracujących w G. Podejmował się różnych prac fizycznych, w tym przede wszystkim w ramach zleceń na budowach. Obecnie pozostaje na utrzymaniu rodziców, z którymi mieszka i którymi się opiekuje. Od najmłodszych lat nadużywał alkoholu. W marcu 2014 roku zgłosił się po raz pierwszy do (...) (dalej także: (...)) w K. gdzie rozpoznano u niego

zespół zależności alkoholowej. Leczony był również szpitalnie od 30 września 2014r. do 06 października 2014r. z powodu schorzeń żołądka (perforacja wrzodu żołądka, upojenie alkoholowe). Nigdy nie leczył się odwykowo. Z dokumentacji wizyt w poradni psychiatrycznej z PZP w K. wynika, że na wizycie diagnostycznej, na którą zgłosił się po ciągu alkoholowym, jako główny problem zgłaszał zawarcie umów kredytowych, czego konsekwencjami są ogromne zadłużenia. Z treści wydanych przez PZP w K. opinii psychologicznych z sierpnia i listopada 2015 r. wynika, że pozwany ma wyraźne problemy w koncentracji uwagi i orientacji ogólnej. W chwili zawierania umów kredytowych pozwany był trzeźwy.

W pozwanego zdiagnozowano zespół uzależnienia od alkoholu. Posiada intelekt na poziomie pogranicza upośledzenia umysłowego. Pozwany nie jest osobą upośledzoną umysłowo, ale osobą o obniżonej dojrzałości życiowej, z tendencją do bierności oraz podatnością na wpływ. Jest zdolny do rozumienia konsekwencji podejmowanych czynów, jest w stanie je także przewidzieć, a czynniki osobowościowe pozwanego jak i uzależnienie od alkoholu zdolność tę ograniczają lecz nie w stopniu uzasadniającym nieważność oświadczeń woli z powodów psychiatrycznych.

Dokonując oceny zgromadzonych w sprawie dowodów Sąd stwierdził, że w pełni przydatna i wiarygodna okazała się sporządzona w niniejszej sprawie opinia biegłych psychiatry - M. R. oraz psychologa – M. W.. Opinia ta jest fachowa i rzetelna, a konkluzje opinii są kategoriyczne. Wątpliwości zgłaszane przez pozwanego zostały wyjaśnione podczas przesłuchania biegłych.

Sąd nie podzielił zarzutów strony pozwanej do opinii biegłych, które ocenił jedynie tylko polemikę z prawidłowymi ustaleniami biegłych. Na marginesie Sąd podkreślił, że wiarygodność prywatnej opinii, na którą powoływał się pozwany winna budzić poważne wątpliwości chociażby z uwagi na fakt, iż pozwany w toku niniejszej sprawy twierdził, że w chwili podpisywania umów kredytowych był trzeźwy podczas gdy lekarzowi wydającym ww. zaświadczenie wskazywał, że był pod wpływem alkoholu. Pozostały materiał dowodowy nie budził wątpliwości Sądu dlatego też Sąd dał mu wiarę.

Czyniąc rozważania prawne Sąd wskazał, że powód dochodzi swojego roszczenia na podstawie sześciu umów kredytowych, zawartych przez swojego poprzednika prawnego (tu: Banku (...) S.A. w B.) z pozwanym R. K. w 2013 roku tj. umowy kredytu nr (...) - (...) z dnia 30 września 2013r, umowy kredytu nr (...) - (...) z dnia 30 września 2013r, umowy kredytu nr (...) - (...) z dnia 30 września 2013r, umowy kredytu nr (...) - (...) z dnia 27 września 2013r, umowy kredytu nr (...) - (...) z dnia 27 września 2013r oraz umowy kredytu nr (...) - (...) z dnia 27 września 2013r.

Podnoszony przez pozwanego zarzut podpisywania przez niego przedmiotowych umów kredytowych w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli Sąd uznał za bezzasadny. Zgodnie z art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych. Zebrany materiał dowodowy nie dawał podstawy do przyjęcia aby pozwany w chwili zawierania tych umów mógł znajdować się w takim stanie, który znosiłby jego zdolność pod podejmowania i rozumienia czynności prawnych z jego udziałem.

Kluczowym dla rozstrzygnięcia było ustalenie czy pozwany cierpiał na chorobę psychiczną bądź niedorozwój umysłowy mogący skutkować stanem wyłączającym świadome powzięcie przez pozwanego decyzji oraz wyrażenie woli w momencie zawierania 6 umów kredytowych, a jeśli nie to czy w dacie zawierania tych umów mogły występować u pozwanego przemijające zaburzenia czynności psychicznych wyłączające świadome powzięcie przez niego decyzji i wyrażenie woli. Z treści opinii biegłych jednoznacznie wynikało, że pozwany w chwili zawierania przedmiotowych umów był zdolny do rozumienia konsekwencji podejmowanych czynności i mógł także je przewidzieć. Bez znaczenia w niniejszej sprawie pozostają motywy jakimi mógł kierować się pozwany, zawierając wskazane wyżej umowy. O ile pozwany czuje się „oszukany” przez osobę trzecią wskutek niedochowania przez nią warunków zawartej z nią innej umowy, to niewątpliwie rekompensaty poniesionej przez siebie szkody może dochodzić od tej osoby na drodze odrębnego procesu cywilnego. Powoływane przez pozwanego okoliczności nie mają jednak wpływu na ważność i skuteczność zawartych przez niego umów kredytowych będących przedmiotem roszczenia w niniejszej sprawie.

Biegli wyraźnie przy tym podkreślili, że nie było w zebranych materiale dowodowym jakichkolwiek okoliczności, które potwierdzałyby istnienie ostrych objawów psychicznych znoszących stan świadomości pozwanego w chwili podpisywania przez niego umów kredytowych.

Wbrew stawianym przez pozwanego twierdzeniom, nie jest on osobą upośledzoną umyślowo, a biegli psychiatra i psycholog nie rozpoznali u pozwanego również żadnej innej choroby psychicznej mogącej skutkować stanem wyłączającym świadome powzięcie decyzji oraz wyrażenie woli w momencie zawierania przez niego umów bankowych. Pozwany jest zdolny do rozumienia konsekwencji podejmowanych czynów i jest w stanie je przewidzieć, a powoływane czynniki osobowościowe pozwanego (obniżona dojrzałość życiowa, tendencja do bierności, podatność na wpływ) mogą co najwyżej ograniczać tę zdolność lecz nie w stopniu uzasadniającym nieważność oświadczenia woli z powodów psychiatrycznych. Z uwagi na treść opinii biegłych brak było podstaw do przyjęcia aby samo uzależnienie pozwanego od alkoholu powodowało automatycznie zniesioną świadomość podejmowanych przez niego czynów, tym bardziej, że w chwili zawierania umów kredytowych pozwany był trzeźwy, co sam przyznał będąc słuchany informacyjnie.

Pozwany, zatem nie zdołał wykazać jakoby w chwili zawierania umów kredytowych z bankiem działał w stanie wyłączającym jego świadomość i zrozumienie znaczenia podejmowanych przez niego czynów.

Z uwagi na fakt, że pozwany nie kwestionował wysokości zobowiązania kredytowego Sąd stwierdził jedynie, że dochodzone przez powoda roszczenie znajdowało podstawę prawną w sześciu umowach kredytu o nr (...) - (...), nr (...) - (...), nr (...) - (...), nr (...) - (...), nr (...) - (...) i nr (...) - (...), zawartych w dniach 27 i 30 września 2013 roku. Niewątpliwie poprzednik prawny powoda z uwagi na niewywiązywanie się przez pozwanego z obowiązku spłaty zadłużenia miał prawo do wypowiedzenia umowy, prowadzącej do jej rozwiązania i postawienia całości zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności (zob. § 12 pkt. 2 umów kredytowych). Z treści przedłożonych bankowych tytułów egzekucyjnych wynikało nadto, że do rozwiązania umowy doszło w grudniu 2013 roku i od tego też okresu Bank (...) S.A w B. naliczał odsetki karne za opóźnienie w wysokości przewidzianej w umowie. Odsetki kapitałowe znajdowały swoje oparcie w treści § 3 pkt. 1 każdej z ww. umów, a odsetki karne za opóźnienie w § 4 pkt. 10. Wskazywana przez powoda wysokość odsetek karnych w łącznej wysokości 16.621,43 zł oraz odsetek kapitałowych w wysokości 4.589,61 zł nie budziła wątpliwości sądu.

Powód na podstawie art. 509 i nast. k.c. nabył wierzytelność kredytodawcy tj. Banku (...) S.A. w B., wynikającą z zawartych z pozwanym i niespłaconych dotąd umów kredytowych. W konsekwencji na dochodzone w niniejszej sprawie roszczenie w wysokości 109.046,12 zł składała się kwota 87.835,08 zł należności głównej, kwota 4.589,61 zł tytułem odsetek umownych (kapitałowych), naliczonych od dnia zawarcia każdej z umów do dnia ich rozwiązania oraz kwota 16.621,43 zł tytułem odsetek za opóźnienie (karnych), naliczonych od dnia następującego po rozwiązaniu przez bank ww. umów do dnia poprzedzającego złożenie pozwu w niniejszej sprawie.

W następstwie powyższego sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 109.046,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 09.09.2016r. do dnia zapłaty (punkt 1 wyroku).

Z uwagi na sytuację finansową pozwanego oraz jego aktualne położenie życiowe sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążenia pozwanego kosztami procesu (punkt 2 wyroku).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu sąd orzekł na podstawie § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 8 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 r. poz. 1801), przyznając od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w (...)) na rzecz adw. T. G. kwotę 4.428 zł, na którą złożyła się ½ stawki maksymalnej w wysokości 3.600 zł + 23% podatku VAT (punkt 3 wyroku).

Wyrok apelacją w całości zaskarżył w imieniu pozwanego ustanowiony dla niego pełnomocnik z urzędu zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania mając wpływ na treść rozstrzygnięcia – art. 286 k.p.c. polegające na oddaleniu wniosku o przeprowadzenie dowodu z dodatkowej uzupełniającej opinii biegłego z dziedziny psychologii

na okoliczność czy biorąc pod uwagę ograniczenia poznawcze pozwanego wymagające dalszej opieki psychologicznej i leczenia psychiatrycznego, wynikające ze złożonego do akt sprawy zaświadczenia psycholog M. S. z dnia 28 listopada 2017 roku, pozwany był zdolny do zawarcia umów kredytu z Bankiem (...) S.A. w sposób świadomy;

2. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść rozstrzygnięcia – art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. polegające na nieuwzględnieniu faktu mającego istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w postaci wyraźnych ograniczeń poznawczych pozwanego wpływających na jego zdolność do rozumienia konsekwencji podejmowanych czynności prawnych i tym samym braku wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego.

Powołując się na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego i oddalenie powództwa w całości ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w (...) do ponownego rozpoznania. W razie wydania przez sąd drugiej instancji orzeczenia reformatoryjnego – o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu w postępowaniu apelacyjnym z urzędu.

W piśmie procesowym z dnia 8 lutego 2019 roku pełnomocnik pozwanego ponadto podniósł zarzut przedawnienia, na uzasadnienie którego, odwołując się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 roku (...) stwierdził, że postępowania egzekucyjne prowadzone przez pierwotnego wierzyciela nie przerwały terminu przedawnienia w stosunku do powoda.

Powód nie zajął żadnego stanowiska w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelację uznać należało za bezzasadną.

Sąd Apelacyjny w całości akceptuje poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne i wyprowadzone na ich podstawie wnioski prawne. Wbrew zarzutom skarżącego dokonana przez Sąd Okręgowy ocena przeprowadzonych w sprawie dowodów w żaden sposób nie narusza przepisu art. 233 § 1 k.p.c.

Pozwany nie zakwestionował w apelacji faktu oraz okoliczności zawarcia w dniach 27 i 30 września 2013 roku sześciu umów kredytowych w Bankiem (...) S.A. Nie zakwestionował także ustalonych przez Sąd faktów związanych w wypowiedzeniem umów, wystawieniem przez bank bankowych tytułów egzekucyjnych, nadania tym tytułom klauzul wykonalności, wszczęcia i umorzenia egzekucji, czy wreszcie faktu i skuteczności przeniesienia na rzecz powoda wierzytelności wynikających z tych umów. Nie była także przedmiotem sporu wysokość dochodzonego przez powoda roszczenia.

Na uzasadnienie jedyne go zarzutu dotyczącego naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. pozwany podnosi, że w jego ocenie sporządzona w toku postępowania opinia psychiatryczno-psychologiczna sporządzona przez biegłe: lekarza psychiatrę D. J. i psychologa mgr M. K. nie jest pełna i jej wnioski - według których pozwany w dniu zawierania umów kredytowych nie był w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli – nie uwzględniają całokształtu okoliczności sprawy, w szczególności pomijają treść i wnioski opinii psychologicznych z dnia 11 maja 2015 roku oraz z 31 sierpnia 2015 roku sporządzonych przez psycholog M. S., a także zaświadczenia wydanego przez tę samą osobę w dniu 28 listopada 2017 roku.

Ze stanowiskiem pozwanego nie można się zgodzić. Opinia biegłych wydana w sprawie odwołuje się między innymi do powołanych opinii psychologicznych z maja sierpnia 2015 roku i nie można przyjąć, aby była z nimi sprzeczna. Biegłe, podobnie jak psycholog M. S. uznały, że u badania pozwanego wskazują na wykładnię organicznego uszkodzenia (...). Stwierdziły też obniżenie funkcji poznawczych pamięci i koncentracji uwagi, nie osiagających cech otępienia. Ustaliły także zespół zależności alkoholowej i intelekt na poziomie pogranicza upośledzenia umysłowego. Co do zasady ustalenia te są zbliżone do tych, które w swych opiniach zawarła psycholog M. S.. Ta jednak nie wypowiadała się co do zdolności pozwanego do świadomego zawarcia przez niego umów kredytowych w we wrześniu 2013 roku. Fakt, że psycholog M. S. w wystawionym przez siebie zaświadczeniu z dnia 28 listopada 2017 roku zasugerowała, że wnioski

przedstawione przez biegłe w sporządzonej przez nie opinii wymagałyby weryfikacji, nie podważa, ani tym bardziej nie dyskwalifikuje tej opinii.

Nie sposób zatem przyjąć, aby treść opinii psychologicznych, na które powołuje się pozwany w apelacji, pozostawała w sprzeczności z wydaną w sprawie przez biegłych opinią psychiatryczno-psychologiczną i tym samym aby w oparciu o nie można było poddać w wątpliwość zawarte w niej wnioski.

Tym samym należało uznać, że Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił dowód z opinii biegłych psychiatry i psychologa a wnioski w z niej wynikające stanowiły podstawę do ustalenia, że pozwany w dniu zawarcia z Bankiem (...) S.A. umów kredytowych nie był w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Skoro opinia biegłych nie została przez pozwanego skutecznie podważona, za niezasadny uznać także należało zarzut apelacji dotyczący oddalenia przez Sąd Okręgowy wniosku dowodowego o przeprowadzenie przez Sąd opinii uzupełniającej lub dowodu z opinii innych biegłych. Dowód taki może być przez sąd dopuszczony tylko wtedy, gdy istnieją merytoryczne uzasadnione zastrzeżenia wskazujące na wadliwość sporządzonej w sprawie opinii. Samo niezadowolone strony z treści opinii nie jest natomiast podstawą do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego.

Nie był też zasadny podniesiony w piśmie procesowym zarzut przedawnienia. Został on postawiony bardzo ogólnie, bowiem skarżący nie podał, w jakim dniu – jego zdaniem – miałoby dość do przedawnienia dochodzonego przez powoda roszczenia. Powołał się on na stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 roku (...) (Biul. SN Nr 2 z 2015 roku) według treści której – jak podał - postępowania egzekucyjne prowadzone przez Bank (...) S.A. przeciwko pozwanemu, nie doprowadziły do przerwania terminu przedawnienia wobec powoda. Pozwany stawiając ten zarzut nie odwołał się jednak do żadnych okoliczności faktycznych ustalonych przez Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że kwestia korzystania przez nabywcę wierzytelności, który sam nie mógł posługiwać się bankowym tytułem egzekucyjnym, z przerwy biegu przedawnienia wynikającej z podjęcia czynności procesowych na podstawie tego tytułu, została już rozstrzygnięta w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Kluczowe znaczenie ma uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., (...) której wnioski zostały podzielone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 października 2016 r., (...) (nie publ.). Orzeczenia te wyrażają ogólną myśl, że przerwa biegu przedawnienia wynikająca z dokonania czynności związanych z bankowym tytułem egzekucyjnym odnosi skutek wyłącznie wobec podmiotu, który mógł wystawić ten tytuł i dochodzić na jego podstawie roszczeń. W konsekwencji, jeżeli nabywca wierzytelności nie może posługiwać się bankowym tytułem egzekucyjnym, przerwa biegu przedawnienia nie odnosi wobec niego skutku; z chwilą przeniesienia wierzytelności traktuje się ją tak, jak gdyby nie miała miejsca.

Podzielając ten pogląd Sąd Apelacyjny stwierdza, że nie może on jednak znaleźć zastosowania w okolicznościach niniejszej sprawy. Jak wynika bowiem z poczynionych przez Sąd Okręgowy, a niezakwestionowanych przez pozwanego ustaleń faktycznych, zawarte w dniach 27 i 30 września 2013 roku przez pozwanego z Bankiem (...) S.A. umowy kredytowe, zostały przez bank wypowiedziane w grudniu 2013 roku, zatem po upływie 30 dni zobowiązania z nich wynikające stały się wymagalne. Wymagalność tych świadczeń nastąpiła zatem nie wcześniej, niż 31 grudnia 2013 roku. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 §1 zd. pierwsze k.c.) Zgodnie natomiast z art. 118 k.c. roszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przedawniają się upływem lat trzech. Roszczenia banku z tytułu zawartych umów kredytowych mają związek z prowadzeniem działalności gospodarczej, przeto przedawniają się z upływem trzech lat licząc do daty wymagalności.

Pozew w niniejszej sprawie został złożony w dniu 1 marca 2016 roku (koperta k. 6), zatem przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia. W tych okolicznościach nie ma znaczenia, że z pozwem wystąpił nie pierwotny wierzyciel pozwanego a powód, który nabył od niego wierzytelności nim dochodzone.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono o oddaleniu apelacji (pkt I wyroku).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu apelacyjnym w urzędzie orzeczono w punkcie II na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm.).

Małgorzata Kaźmierczak Karol Ratajczak Tomasz Chojnacki